

ligt, idet de deraf kunne drage anden Fordel. Saaledes gaar det til, hoor jeg hører hjemme, og det kan tjene til Dplysning om, at man fra begge Sider ikke sætter videre Pris paa Opmaalet, ikke at tale om, at jeg er fuldstændig enig med de Herrer, som holde paa, at det ikke paa nogen Maade er hjemlet, at Tiendeyderne skulle betale Opmaal, naar Udelsen skal forandres til en Pengeafgift. Jeg har villet fremhøve dette for at paavise det Urimelige i, at den ærede Minister vil fastholde det baade som en juridisk og moralisk Ret for Tiendetagerne, at de ved Løsningen af dette Spørgsmaal skulle have særlig Erstatning for Opmaalet. Men jeg er enig med det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) i, at man ikke kan gjøre sig Saab om at faae Loven ført igjennem. Thi vil man have den gennemført, skal man gaa fuldstændig ind paa en ensidig Betragtning af dette Forhold til Fordel for Tiendetageren. Saaledes har jeg forstaaet den ærede Minister, og da jeg har kunnet sige mig selv, at Thinget ikke vil gaa ind paa en saadan Betragtning af Forholdene, har jeg villet tilraade at affatte Forslaget saaledes, at man kan være temmelig vis paa, at det store Flertal af Thinget vil gaa ind paa det, uanset hvad Ministeren siger eller ikke. Kunne vi ikke føre det igjennem for nærværende Tid, saa haaber jeg, at den Tid ikke er fjern, da vi kunne faae en Regjering, der er bedre stemt ligeoverfor et saa liberalt Forslag som dette end den nuværende. Jeg har med Vællagelse set, at Regjeringerne Nar efter Nar have stillet sig paa det Standpunkt, at det er aldeles umuligt, naar man, for at bruge den ærede Ministers eget Udtryk, skal dele retfærdigt til begge Sider, at føre en Reform som denne igjennem og muligvis en hvilken som helst Reform, der kan fremkomme fra dette Things Side. Det er min Opfattelse af Sagen, og derfor puffer jeg, at Forslaget maa blive affattet saaledes, som Thinget vil have, at det skal være, uden det mindste Hensyn til Ministeren; thi man kan sige sig selv, at efter de Udtalelser, der ere faldne idag, nytter et saadant Hensyn ikke det Mindste.

N. Andersen: Det kan naturligvis ikke Andet endi glæde mig, at dette Forslag er kommet frem her Thinget, og at det her har faaet en saa omfattende Behandling, som det har faaet, da jeg i sin Tid selv har været med til at indbringe et lignende Forslag her. Jeg erkjender med de ærede Medlemmer, der have stillet Forslaget, at der er Trang til en Lov, som ordner dette Forhold. Jeg kan være enig med de Herrer i, at de Ulemper, de have fremhævet, som findes afskillige Steder ved den nuværende Maade at yde Tiende paa, i Virkeligheden ere til Stede. Jeg kan dog ikke ganske give det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) Ret

i, at det skulde være et for Samfundet i det Hele almenvigtigt Foretagende, hvorom der her er Tale, thi det er just egentlig ikke nogen stor Del af Tiendeyderne, der ydes deres Tiende paa den Maade, hvorom der her er Tale. Forordningen af 1810 bestemte jo, at Tiendeyderne havde Valget imellest enten at levere Tienden in natura eller Betaling for den efter Kapitelstagt, og efter de Dplysninger, vi tidligere have faaet her i Thinget, er det forholdsvis kun et Mindretal af samtlige Tiendeydere, som levere Kornet in natura, medens den langt større Del allerede den Gang havde valgt at betale med Penge. Hvad der ikke var afløst inden 1852, vilde jo blive ansat til Penge. Jeg kan imidlertid ikke undlade at gjøre en Bemærkning om det Tidspunkt, paa hvilket de ærede Herrer have valgt at bringe denne Sag frem. Jeg maatte efter den Stilling, som baade Udvalgets Flertal og Regjeringen i sin Tid indtog, anse det for haabløst at bringe denne Sag frem, da jeg ikke troede, det var muligt at bringe en Overenskomst tilveie imellem dette Things Anskuelse og Regjeringens Anskuelse om denne Sag. Naar nu imidlertid de ærede Herrer af Flertallet have en anden Mening, saa er det naturligvis rigtigt, at de bringe Sagen frem, men det ændrer mig kun, at de ikke have bragt den frem førend i den tredje Samling af Valgperioden, at de ikke strax, da de mødte her, ere fremkomne med den. Thi naar det var af Vigtighed at faae denne Sag ordnet, forekommer det mig, at det havde været naturligt, at de Herrer strax havde bragt den frem i den første Samling af Valgperioden, saaledes at man havde haft Tiden for sig til at prøve sig frem, om det var muligt at komme til en Overenskomst med Regjeringen og det andet Thing, medens man nu maafe ikke har ret lang Tid tilbage af Valgperioden, i alt Fald ikke mere end denne Samling. Det forekommer mig derfor, at der ikke synes at være noget stort Saab om, at vi kunne vente at faae et Resultat ud af denne Sag. Hvad nu det Differentspunkt angaar, der er imellem den høitæredede Indenrigsminister og dette Things Flertal, da skal jeg tilvisse ikke paatage mig nu at forsvare nogen af de fremsatte Opfattelser. Jeg vil ønske de Herrer Lykke paa Reisen med deres Forslag over i det andet Thing, for at de der kunne prøve Lykken, om de kunne faae deres Anskuelse om, at Opmaalet ikke skal godtgjøres, anerkjendt; men jeg vil dog ikke undlade at fremhøve enkelte af de Betragtninger, som tidligere have været ansete for at have nogen Vægt for Opmaalet. Efter Forordningen af 1810 blev der indgaaet en Del Tiendekontrakter og affagt en Del Tiendekjendelser, uden at der var foreskrevet i disse Kontrakter eller Kjendelser Noget om, hvor vidt der skulde ydes Opmaal paa det Korn, der leveredes in natura i Genhold til Forordningen af 10de Januar 1898; men saa var der nogle Tiendeiere, som kom frem